

Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen in Putten

Taak college en gemeenteraad vanuit Spreidingswet

- Het college draagt zorg voor ter beschikkingstelling stellen van een locatie of accommodatie aan het COA. Dit moet gebeuren binnen zes maanden na bekendmaking van het verdeelbesluit. Daarnaast zorgt het college voor verlenen van noodzakelijke gemeentelijke vergunning voor ingebruikneming van de opvangvoorziening.
- De gemeenteraad draagt zorg voor het aanpassen van het bestemmingsplan of de beheersverordening als dit noodzakelijk is voor het in gebruik nemen van de opvangvoorziening.

Verschillende wetten en doelgroepen

- Oekraïense ontheemden – vallen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming en noodwettelijke artikelen 2c en 4 uit de Wet verplaatsing bevolking. De RTB geldt tot maart 2025.
- Asielzoekers – mensen die asiel hebben aangevraagd. Zij vragen bescherming als vluchteling en wachten op de beslissing om wel of geen vergunning tot verblijf te krijgen. Zolang de asielprocedure loopt hebben asielzoekers het recht om in het land te blijven. Zij vallen voor de gemeente onder de Spreidingswet, en worden opgevangen via de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers.
- Statushouders – de asielzoeker wordt statushouder op het moment dat zij een verblijfsvergunning krijgen. De gemeente zoekt vanuit de Huisvestingswet woonruimte voor deze statushouder. Daarnaast heeft de gemeente verplichting tot voeren van regie over de inburgering van de statushouder vanuit de Wet Inburgering 2021.
- Alleenreizende Minderjarige Vluchtelingen (AMV)- jongeren onder de 18 die zonder ouders of andere familie naar Nederland zijn gevlucht. Nidos wordt hun voogd.

Aantallen op te vangen mensen

Binnen de Spreidingswet wordt er tweejaarlijks een capaciteitsraming gemaakt. Voor de komende jaren (tot en met 2025) is het de bedoeling dat er landelijk in totaal 96000 opvangplekken worden gerealiseerd. Voor Putten betekent dit in 2024 88 opvangplekken en in 2025 152 opvangplekken.

Daarnaast is er een taakstelling voor Putten voor het opvangen van 149 Oekraïense ontheemden. En voor de 1^e helft van 2024 26 statushouders.

Opvangen van asielzoekers

In de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen wordt de opvang van asielzoekers aan het COA toebedeeld, echter is het ook mogelijk dat de gemeente zelf een voorziening opent (op sommige locaties heeft het Rode Kruis de dagelijkse leiding).

Het COA heeft meerdere soorten opvanglocaties. Daaronder vallen bijvoorbeeld ook de locatie voor terugkeer of voor extra begeleiding en toezicht onder. Maar ook is er de optie tot een kleinschalige opvang (150 plekken of minder).

In het AZC wonen over het algemeen:

- Asielzoekers in een verlengde asielprocedure;

- Asielzoekers met verblijfsvergunning (statushouders);
- Afgewezen asielzoekers (zij hebben nog maximaal 28 dagen de tijd om hun vertrek voor te bereiden.)

Consequenties voor Putten

Wanneer COA een AZC vestigt, zijn er een aantal zaken geregeld:

- Zorg
- Openbare orde & veiligheid (Handhaving op de locatie valt onder verantwoordelijkheid van het COA. Bij een kleinschalige opvang is er minder handhaving en wonen asielzoekers veel zelfstandiger)

Een aantal voorzieningen gaan via de gemeente Putten;

- Onderwijs (basisonderwijs en ISK, onderwijs ontvangt hier gelden voor). Bij grote locatie is het mogelijk om onderwijs op locatie te vestigen).
- Zorg – bij een kleine locatie / eigen locatie komt bijvoorbeeld huisartsenzorg, verloskundigenzorg wel op rekening van het COA maar leveren huisartsen en verloskundigen uit het dorp deze zorg;
- Jeugdzorg- zowel voor AMV als kinderen / jongeren die met hun ouders op het AZC wonen.

Samenwerken in de regio

Putten werkt samen met Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek en Hattem rondom dit thema. Die samenwerking vindt plaats aan de regionale regietafel.

Er is een mogelijkheid tot het uitruilen van doelgroepen in de regio. Niet alle doelgroepen vallen echter binnen de Spreidingswet. Indien de regio / provincie niet voldoet aan de aantallen te realiseren opvangplekken uit het capaciteitsbesluit, kan de staatssecretaris zelf een verdeelbesluit maken.

Hoe werkt de Spreidingswet?

-Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen-

Capaciteitsraming, provinciale opgaven en inbreng opvangplekken door gemeenten*

Fase 1: duur 9 maanden

Berekenen en bekendmaken hoeveel opvangplekken er landelijk nodig zijn. De opvangplekken worden in twaalf provinciale opgavengroepen verdeeld. Deze provinciale opgaven komen tot stand op basis van een verdeelsleutel naar inwoneraantal en sociaal-economische status (SES-WOA score) per gemeente.

Op de provinciale opgave wordt het aantal bestaande duurzame opvangplekken** of die in de daaropvolgende 12 maanden beschikbaar komt in mindering gebracht.

Gemeenten gaan aan de Provinciale Regietafel (PRT) onder leiding van de Commissaris van de Koning met elkaar in gesprek over de verdeling van alle opvangplekken. Zij beslissen hier onderling welke gemeenten opvang gaan leveren en met hoeveel plekken.

Verdeelbesluit: verdeling opvangplekken over gemeenten per provincie

Fase 2: duur 2 maanden

Ja

Hebben gemeenten de provinciale opgave volledig verdeeld en is deze verdeling uitvoerbaar?

Nee

Staatssecretaris JenV legt door gemeenten gemaakte verdeling vast in verdeelbesluit

Staatssecretaris JenV maakt zelf verdeelbesluit

Realisatie nieuwe opvangplekken*

Fase 3: duur 6 maanden

Gemeenten stellen de opvangplekken beschikbaar.

De wetscyclus (van capaciteitsraming tot de volgende capaciteitsraming) duurt 2 jaar.

* Uitheringen

Gemeenten kunnen een vrij besteedbare uithering krijgen voor de duurzame opvangplekken die zij beschikbaar stellen boven hun indicatieve deel. Ook kunnen ze een vrij besteedbare uithering krijgen voor bijzondere opvangplekken (bijvoorbeeld voor amv's). Daarnaast kunnen provincies en gemeenten een vrij besteedbare uithering krijgen voor elke opvangplek die zij beschikbaar stellen boven de drempelwaarde van 75% van de provinciale opgavengroep.

** Duurzame opvangplekken

Op dit moment is er al een bestaande duurzame opvangvoorraad: locaties die er nu zijn of die binnen 12 maanden beschikbaar komen van meer dan 100 plekken die langer dan 5 jaar beschikbaar zijn. Deze opvangplaatsen tellen mee bij de invulling van de eigen provinciale opgave. Dat is wat wordt bedoeld met 'in mindering brengen op'.

Overzicht uitkeringssystematiek

		Bedragen
Duurzame opvangplaatsen	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzame opvangplaatsen zijn opvangplaatsen die 5 jaar of langer beschikbaar worden gesteld. - Hoogte uitkering verschilt <100 plekken en >100 plekken. - Alleen voor zover er meer plaatsen worden aangeboden dan wat de gemeente zou moeten doen op basis van inwoneraantal en sociaaleconomische score. 	<ul style="list-style-type: none"> - 2.000 euro per opvangplaats bij >100 opvangplaatsen. - 1.000 euro per opvangplaats bij <100 opvangplaatsen.
Bijzondere opvangplaatsen	<ul style="list-style-type: none"> - Opvangplaatsen van bijzondere aard (bijvoorbeeld voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen). - 	<ul style="list-style-type: none"> - 2.000 euro per opvangplaats.
Na ommekomst wetscyclus 2 jaar	<ul style="list-style-type: none"> - Indien 75% van de provinciale opgave is behaald. Te verdelen tussen provincie (15%) en (naar rato) gemeenten die hebben bijgedragen (85%). - Alle opvangplaatsen tellen mee. - Reguliere duurzame opvangplaatsen waarvoor op verzoek van een gemeente een uitkering is verstrekt komen niet in aanmerking voor 75%-uitkering. Een gemeente moet kiezen of ze de uitkering voor de reguliere duurzame opvangplaats willen of die van de 75% uitkering. 	<ul style="list-style-type: none"> - 1.500 euro per opvangplaats.
Combinaties	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzaam+bijzonder 	<ul style="list-style-type: none"> - Bijzonder+75% uitkering